

Svenska kyrkan

KIVIKS FÖRSAMLING

FÖRSAMLINGSBLADET Nummer 4 2011 Årgång 28

Österlen lyser 2011 - Vitaby kyrka.

Bild: Per Assarsson

Pastorexpeditionen

Södra Mellby, 277 35 Kivik
kiviks.forsamling@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/kivik

Kamrer **Alf Mårtensson**
tisd, onsd, torsd, säkrast 10-12
tel 0414-700 65, fax 713 59

Kyrkoherde **Per Frostensson**
Tjänstefri dag tisdag.
tel 713 61, 0708-749546
Per.Frostensson@svenskakyrkan.se

Komminister **Maria Stenfeldt**
Tel 713 62, 0708-531294
maria.stenfeldt@svenskakyrkan.se

Kyrkvaktmästare
Södra Mellby: Bengt Svensson
Tis-ons, fred 9-9.30 tel/fax 704 31
0708-749508
Ravlunda: Sven-Olle Svensson
Tis-ons, fred 9-9.30 tel/fax 740 82
0708-749518

Vitaby: Per-Anders Andersson
Tis-ons, fred 9-9.30 tel/fax 723 51
0708-749509

Vid frågor om gravskötsel:
Pastorsexp, tel 0414-70065

Kyrkomusiker **Maria Jeppsson**
Tel 713 58, 0708-160973
maria.jeppsson@svenskakyrkan.se

Körledare **Gull-Britt Mårtensson**
Tel 713 58, 0708-160923
gull-britt.martensson@svenskakyrkan.se

Barnledare **Ingela Nilsson**
Tel 0708-161265
ingela.a.nilsson@svenskakyrkan.se

Församlingshem 701 79

Kyrkofullmäktiges ordf
Tomas Ek tel 0703-603629

Kyrkorådets ordf
Per-Ingvar Rosenberg tel 709 40
rosenberg.kivik@telia.com

SYFÖRENINGARNA

Vitaby: Första tisdag i mån. kl 14
Kontakt: Elsa Knutsson 721 03
Ravlunda: Vilande.
Kontakt: Ing-Britt Bengtsson 740 03

FÖRSAMLINGSTRÄFF

Äppelgården första torsd i mån. kl 14
Kyrkskjuts
GUDSTJ. på Solgläntan enl. överensk.

LEKMANNAKÄREN

Ordf. Lena Holmgren 723 31

SJÄLARINGNING i kyrkorna i Ravlunda,
Södra Mellby och Vitaby kl 10.00
För besked kontakta pastorexpeditionen

FÖRSAMLINGSBLADET ges ut av Kiviks församling

Red.: Kh **Per Frostensson** (ansv. utg.), **Inga Lill Högberg** 708 68

Tillsammans kan vi förändra världen!

Svenska kyrkans internationella arbete omfattar för närvarande drygt 150 länder. Man inriktar sig på utvecklingsprojekt av olika slag, exempelvis rent vatten, mat, utbildning och hälsovård. Dessutom lämnas akut hjälp vid katastrofer av olika slag.

Snart är det dags för den sedvanliga julinsamlingen via sparbössor och kollekt. Vi vill därför ännu en gång informera om hur de insamlade pengarna fördelas på riksnivå:

- * Utvecklingssamarbete 58%
- * Information och opinion 14 %
- * Humanitära insatser 13%
- * Insamling 12 %
- * Administration 3 %

För mer information gå in på
www.svenskakyrkan.se/internationelltarbete

KRAFTTAG PÅ KIVIKS FÖRSAMLINGS KYRKOGRÄDAR MOT SKADLIGA SVAMPANGREPP PÅ BUXBOM

Nu införs planteringsförbud av nyinköpt buxbom, en populär växt på kyrkogårdar. Den svåra svampsjukdomen (*Cylindrocladium buxicola*) har drabbat buxbomshäckar i Skåne och Blekinge. Kiviks församling har tills vidare infört planteringsförbud av buxbom på Ravlunda, Vitaby och S Mellby kyrkogårdar. Syftet är att begränsa spridning av svampsjukdomen. Hittills har vi inte funnit symptom på att smittan nått oss!

MiniKyrkis: Vuxen tillsammans med barn måndagar t o m 12/12 kl 10 - 12.30 i Församlingshemmet i S. Mellby. Ingen föransmälan – kom när du kan.

Ledare: **Ingela Nilsson** 0708-16 12 65

Skaparkraft: Tisdagar kl 13.45- 17. Församlingshemmet i S. Mellby. 8-12 år. Äter mellanmål, lyssnar på berättelser, diskuterar, pysslar, gör studiebesök
Ledare: **Ingela Nilsson** och ibland **Maria Stenfeldt** (präst).

Torsdagar kl 13.45–17.00:

Musikulkören (6-9 år) sjunger, leker, dansar och spelar instrument blandat med pyssel, matlagning och fri lek.

Musikalkören (9-12 år) körsång, solosång, agerar och dramatiserar, jobbar även med rekvisita, kläder, matlagning och har samtal kring berättelsen.
Ledare: **Gull-Britt Mårtensson** och **Ingela Nilsson**.

Kyrkokören: måndagar kl. 19.00 - 21.00.

Ungdomsensemblen torsdagskvällar kl. 17.30 - 19.00 eller enligt överensk.
Alla körer har sina övningar i församlingshemmet i Södra Mellby.

Gull-Britt Mårtensson, 0414-713 58 eller 0708-16 09 23

I en hotell-lobby i Rom, i liten kyrka på Österlen, bland alla julprylar på varuhuset – och kanske hemma i vardagsrummet. Överallt finns den: Julkrubban med Maria böjd över sitt nyfödda barn.

Kyrkoherde Per Frostensson

För mig går bilden djupt in, den representerar något urmänskligt. Barnets yrvakna och sökande blick mot världen. Tro eller misstro. Tillit eller avstånd. I julberättelsens mitt finns ett barn. Barnets utsatthet, sårbarhet och beroende är i centrum. På ett plan lämnar vi förstås med stigande ålder utsatthet och sårbarhet bakom oss. Vi börjar prata, uttrycka våra behov, tar för oss för att sen långsamt lära oss samhällets samverkansformer. I den meningen lämnar vi barnets utsatta position och förväntas ta ansvar för andras utsatthet. Men – på ett djupare plan finns alltid de innersta årsringarna kvar. Det finns inga existentiella skyddsrum. Allt kan hända. Vi kvarstår som beroende människor ända till vår dödsstund.

Därför är julens budskap om barnet en uppfordran till mänsklighet och medmänsklighet. En fråga efter medkänsla, omtanke och vilja att gå en mil till. Barnet i krubban ifrågasätter människovärde beroende av prestation. Ropar högt när människor och relationer sorteras efter nyttighet och lönsamhet. Reagerar när livsvillkoren krymper, vare sig det är livshotande svält på Afrikas horn eller ett hårdnande samhällsklimat i vår närhet.

Någon sa att det som kan rädda världen är att vi alla bidrar till kärlekens civilisation. Med ett kärleksbegrepp som innefattar också djur och natur, med alla livsbetingelser. Kärleken står ofta – men inte alltid – i motsats till makt. Två av de tre stora kristna bilderna (Barnet-Den döende-Den Uppståndne) bär maktlöshetens stämpel. Den tredje bär inte heller den maktens symboler, men väl det livskraftiga fröet som föder nytt liv.

Jag skriver dessa rader inne i Vitaby kyrka. Bilden av Maria och barnet finns i valvbågen mot nykyrkan. Jag fascineras över den bild av Gud som träder fram; maktlös och beroende. ”Riv pyramiderna” var 80-talets ledarskapsideal. Ja, Gud verkar vara 2000 år före! Uppe i korbågen hänger en maktlös man fastnaglad vid korslagda träbjälkar. Bilden är mer utmanande och

radikal än vi vanligtvis tänker oss; En maktlös Gud. Att kristendomen sen ofta valt en annan väg – också i vår svenskkyrkliga tappning - är sorgligt men kanske inte förvånande.

Strax nedanför krucifixet brinner Påskljuset – lågans fladdrande vittnar om livets seger över döden. Att den som vågade leva sitt liv i kärlekens utsatthet och maktlöshet var den som också kom ut på den andra sidan med tro, hopp och kärlek i behåll.

Julen kommer – låt oss följa barnets väg. Att med kärlekens utsatthet och maktlöshet söka forma ett människoliv som bär signum av tro, hopp och kärlek! Att fundera på om det som vid första påseende verkar vara varandras motsatser, beroende och ansvarstagande, istället är två samverkande mänskliga uttryck – som på vägen framåt bryts samman i en punkt: Att vara och formas till människor.

*Barn och stjärnor föds i mörkret
utan skydd av våld och vapen
Mitt i mörkret bjuder livet
oss att växa som en låga*

*Ljuset bär oss Gud är nära
i ett litet barn som ser oss
Ljuset bär oss Gud är nära
i ett litet barn som ser oss*

*Bär vi barnet i vårt hjärta
Blir vi bot för världens plåga
Gud är hos oss, ljus i natten
För att hjälpa oss att våga*

*Ljuset bär oss Gud är nära
i ett litet barn som ser oss
Ljuset bär oss Gud är nära
i ett litet barn som ser oss*

Text: Ylva Eggehorn, Psalm 744

Tem vamm så

"Alla stirrade de på Annors Skrigjare, och det var en och annan, som tyckte, att maken till sångare fick man då leta efter. Men föremålet för uppmärksamheten lade inte märke till, att han hade en hel kyrkas häpna blickar riktade mot sig utan sjöng på för fullt med sin fruktansvärda stämman..."

I boken "Från segelfartygens dagar", utgiven 1943, skriver Frans Löfström om den minnesvärda händelsen som utspelade sig i Vitaby kyrka i slutet av 1800-talet. När han skriver om "Videmullingarna" och sångarstriden får man anledning att dra på smilbanden.

De sista decennierna av 1800-talet hade man i socknen en klockare som hette Carl Magnus Dolkov, känd under smeknamnet "Dolko". På denna tid hade man ännu inte någon orgel i Vitaby kyrka och det var klockarens uppgift att leda psalmsången. Han var en mycket duktig och intresserad sångare och var särskilt förtjust i sjöfolket från Vitemölla. Deras sångförmåga var något utöver det vanliga och var känd vida omkring.

Bönderna från Vitaby, Hjälmared, Torup och Grevlunda hade i kyrkan haft sina egna nummerförsedda bänkar. Vitemöllaborna hade känt sig hemlösa och hade därför samlat in pengar till en läktare som man lät bygga 1846. Ifrån denna läktare som kom att kallas "Videmullaskunken", kunde man varje söndagsgudstjänst höra det skönsjungande Vitemöllefolket. Men i socknen fanns det de som hade svårt att acceptera att klockaren blev överröstad varje söndag och dessutom att Vitemöllefolket skulle vara förmer än andra i församlingen. Dolko var däremot nöjd.

En man kallad "Fläskan", fick en idé. Han letade upp en församlingsbo vid namn Anders och påstod sig ha en hälsning från klockaren att denne ville ha hjälp med att överrösta Vitemöllefolket på söndagsgudstjänsten. Han kände sig smickrad och tog sig an förtroendet. Vad han troligtvis inte

kände till var sin avsaknad av musikalisk förmåga. I församlingen var han känd under tillmälet "Annors Skrigjare" och Löfström skriver att "Namnet var betecknande, för skrek gjorde han, skrek i himmelens sky, så snart han öppnade sin mun. Och vilken mun sedan! Det var rena ginungagapet, ingenting mindre. Ur detta formligen forsade ljuden fram. Sång kunde man knappast kalla det, för varenda ton var så skärande falsk att t.o.m. den fullständigt omusikaliske kände på sitt dunkla vis, att det nog inte riktigt var, som det skulle vara."

Söndagsgudstjänsten började precis som vanligt och Anders var på plats. Helt ovetande om vad som väntade reste sig Dolko upp efter sammanringningen för att ta upp ingångspsalmen. Då reste sig Anders också upp och precis som klockaren vände han sig mot församlingen och tog ton. Ifrån predikstolshållet, där Anders med omsorg valt ut en plats han fann lämplig för uppdraget, hördes ett anskri. I kyrkbänkarna hoppade alla församlingsbor till av det illa skärande ljudet. Anders ansträngde sig och hans röst var så gäll och genomträngande att man inte kunde höra vare sig Dolko eller de på Vitemölleläktaren. Anders sökte bekräftelse från Dolko och tolkade dennes nickningar och skakningar på huvudet som att hans prestation var lyckad. Han sjöng för full hals och kände sig nöjd med sin insats. Dolko däremot tyckte att det var det värsta han varit med om och förstod inte vad som flugit i Anders. Han hoppades att han skulle vara lite diskretare resten av gudstjänsten.

Uppe på läktaren viskade man om vad som pågick. Slutatsen var att Dolko och Anders var i maskopi och ville ta äran ifrån dem som de mest skönsjungande. De förklarade krig och när det var dags för den åtta verser långa gradu-alsalmen gick man samman längst framme på läktaren. Sångarstriden skulle börja.

Dolko såg Anders resa sig upp och i sin förtvivlan bestämde han sig för att göra en riktig kraftansträngning och använda alla sina röstresurser för att överrösta oljudet från Anders. Till sin glädje hörde han hur hans favoriter på läktaren gjorde vad de kunde för att hjälpa honom. Anders avvaktade för att se hur det gick för Dolko men det enda

Vi har stött på den bland församlingsborna - berättelsen om den stora sångarstriden i Vitaby kyrka. Är det en skröna eller har detta verkligen hänt?

Vi vågar nog tro på **Frans Löfström**, som berättade om den i boken "Från segelfartygens dagar".

Marie Sjögren sammanfattade.

Sångarstriden?

”Videmullaskunken” i Vitaby kyrka. Foto: Per-Anders Andersson.

han hörde var den starka sången från läktaren.

Löfström skriver:

”Då startade han också, satte igång med något av en naturkrafts våldsamt. Folket nere i kyrkan hade aldrig hört något liknande. De glömde totalt bort att titta i sina psalmböcker, och sjunga med var det ingen enda, som kom sig för. Alla stirrade de på Annors Skrigjare, och det var en och annan, som tyckte, att maken till sångare fick man då leta efter. Men föremålet för uppmärksamheten lade inte märke till, att han hade en hel kyrkas häpna blickar riktade mot sig utan sjöng på för fullt med sin fruktansvärda stämma.”

Dolko försökte åter signalera sitt misstycke med skakningar och nickningar med huvudet men Anders uppfattade det som att han skulle ta i ännu mer. Han hamnade i fel tonart och kom efter då han höll ut fel toner men sjöng på snabbt för att komma ifatt. Prästen blev orolig och församlingen

tyst. Svetten rann på både Dolko och på Vitemölleborna och på läktaren såg man striden förlorad. Dolko var hes och Vitemölleborna hade gett upp.

Anders förstod också utgången. Han hade lyckats med att sätta Vitemölleborna på plats. Under de tre kvarstående psalmerna kunde han anstränga sig mindre, och då hördes resten av församlingens sång. Fläskan var nöjd. Anders hade överträffat sig själv och med råge infriat hans förväntningar.

För att i framtiden slippa den bedrägliga sången från Anders, pratade Dolko med en kyrkvärd som fick leta upp honom. Innan Anders hann lämna kyrkogården fick han till sin stora förvåning det hotfulla beskedet att han var välkommen till kyrkan om han i fortsättningen höll tyst och att han annars kunde hålla sig därifrån.

Så frågan kvarstår, vem vann sångarstriden?

Sång, musik och dramatik!

På torsdagarna fylls församlingshemmet S Mellby av glada ungar, som kommer dit direkt efter skolan.

Musikalkören (6-9 år) sjunger, leker, dansar och spelar instrument blandat med roligt pyssel.

Musikalkören (9-12 år)

sjunger körsång i stämmor, övar solosång, agerar och dramatiserar berättelser men jobbar även med rekvisita och kläder, ägnar sig åt matlagning och samtalar.

Eftermiddagen börjar alltid med gemenasamt mellanmål innan man delas in i mindre grupper.

Allt sker under ledning av **Gull-Britt Mårtensson** och **Ingela Nilsson**.

Dessutom finns det unga ledare med i verksamheten. **Emelie** och **Jenny** (bilderna ovan och t.h.) är mycket populära!

Visste du att

...i snitt är det 35 personer som varje söndag året om firar högmässa i Kiviks församling

...det hölls 46 vigslar i våra kyrkor 2010 – de samlade nästan 3000 personer

...det hölls 27 dopgudstjänster och 30 begravningsgudstjänster 2010

...konfirmationsgudstjänsten är besöksmässigt årets största gudstjänst – den samlar årligen kring 400 personer

Lekmannakårens månadsmöten

En träff återstår under hösten:
7/12 19.00 **Sång och spel inför julen**
med församlingens barnkörer

13/1 18.00 **Årsmöte med Knutsgille**

Vid samtliga sammankomster hålls en kort andakt. Vi samarbetar med SENSUS. Om du undrar över något, kontakta gärna ordförande **Lena Holmgren** på tel 0414-72331.

Familjenytt

AVLIDNA

Sonja Birgitta Johnsson	78 år
Bengt Åke Egon Bengtsson	72 år
Peter Olof Christian Björck	67 år
Rutger Sonny Stavros Ragnvald Eklund	60 år
Elsa Frideborg Åström	98 år
Annie Linnéa Krantz	93 år
Nils Algot Lindholm	88 år
Karl Johan Viberg	83 år

Bergengrenskas drop-in-kafé på Äppelgården

Kommunens anhörigstöd – Bergengrenska – driver i samverkan med Kiviks församling ett drop-in-kafé en gång per månad. Kom in och ta en kopp kaffe, prata en stund. Att stärka sig själv, få egen tid och/eller träffa andra i liknande situation kan vara ett sätt att underlätta för anhöriga som stödjer, hjälper eller ger omsorg. Vi finns även till för dig som är ensam och vill ha sällskap. En träff återstår under hösten: 15 dec kl 14 - 16. Äppelgården i Kivik.

Sista onsdagen i månaden

äter vi tillsammans soppa i Församlingshemmet kl 12.00-13.30. Varje gång har vi en gäst, och soppan tillagas av duktiga matlagare inom församlingen.

I oktober berättade **Kristina Tarkman**, Kivik, om de finska barnflyttningarna under andra världskriget. Hon har själv upplevt detta och som minne av den dramatiska tiden har hon kvar de kläder hon hade på sig när hon kom till Sverige (bilden).

En sopplunch återstår under hösten. Den 30/11 berättar **Ing-Britt Bengtsson**, Ravlunda, apoteksminnen.

Ingen föransmälan - boka gärna Kyrktaxi, tel 70098.

Musik på Trettondedagen

Trettondedag jul, den 6/1 kl. 18.00 blir det musikgudstjänst i Ravlunda kyrka.

Medverkande: **Kyrkokören**
Flöjtsolisten **Carina Norlander**

Präst är **Per Frostensson**.

Hjärtligt välkomna!

Högmässan i Kiviks församling temadag för ALLA intresserade

Kl 11.00 Högmässan i Ravlunda kyrka, lunch och sedan samtal tillsammans med biskop em. Martin Lind.

Söndag 29 januari.

Info och anmälan: Per Frostensson

Vuxenkonfirmation

– samtalskvällar om kristen tro på "nybörjarnivå" en kväll/månad.

Start onsd. 25/1 kl 19.00 i församlingshemmet.

För mer information, kontakta kh Per Frostensson.

Mellby kyrka stängd

Eftersom S Mellby kyrka är stängd för renovering några månader in på 2012, förläggs Advents- och Julens gudstjänster till våra andra två kyrkor. Det kan bli trångt om saligheten – men vi får göra det bästa av det hela!

Högmässa med körsång 1 Advent

Kyrkoåret inleds den 27/11 med högmässa i Vitaby kyrka kl 18.00. Vår egen kyrkokör under Gull-Britt Mårtenssons ledning sjunger. Präst är Per Frostensson.

Julinsamling

I samband med julen fortsätter traditionen med insamling till de mest behövande. Förutom kollektiver vid julens gudstjänster, står frivilliga med bössor vid livsmedelsaffärerna. Välkommen med din gåva!

Nyårsbön

En stilla stund på tröskeln till ett nytt år hålls i Vitaby kyrka på nyårsefton kl 16.00. Musik, tystnad och läsningar sätter ramen. Leder gör teol kand Ulrika Rundqvist, S:t Olof.

Familjegudstjänst med julfest

Alla församlingens barn är välkomna till familjegudstjänst med julfest sönd. 15/1. Familjegudstjänst i Ravlunda kyrka kl 13.00, därefter fest i skolan. Vi behöver din anmälan senast på förmiddagen 10/1, till pastorsexp. tel 70065, eller Ing-Britt Bengtsson, tel 74003.

Ljutmässa Kyndelsmässodagen

På Kyndelsmässodagen 5/2 kl 18.00 hålls ljutmässa i Vitaby kyrka. Präst är Maria Stenfeldt.

Fastlagssöndagen

Före fasta kommer fest – högmässa i Vitaby kyrka den 19/2 kl 11.00.

Askonsdagen

Porten in i fastetiden – den särskilda tid för fördjupning som vi inbjuds till – är Askonsdagen. Vi firar mässa i Ravlunda kyrka den 22/2 kl 19.00.

Facebook

Församlingen finns nu på Facebook. Gilla!

VÄLKOMMEN TILL GUDSTJÄNST!

NOVEMBER

27	18.00	Högmässa	Vitaby	Kyrkokören
----	-------	----------	--------	------------

DECEMBER

4	11.00	Högmässa	Ravlunda	Predikan Ulrika Rundqvist
11	11.00	Högmässa	Vitaby	
18	11.00	Högmässa	Ravlunda	
24	11.00	Julbön	Vitaby	
	23.30	Midnattsmässa	Vitaby	
25	07.00	Julotta	Ravlunda	
26	11.00	Högmässa	Ravlunda	
31	16.00	Nyårsbön	Vitaby	Musik och läsningar

JANUARI 2012

1	11.00	Högmässa	Vitaby	
6	18.00	Musikgudstjänst	Ravlunda	Kyrkokören
8	11.00	Högmässa	Vitaby	
15	13.00	Familjegudstjänst	Ravlunda	Julfest
22	11.00	Högmässa	Vitaby	
29	11.00	Högmässa	Ravlunda	

FEBRUARI

5	18.00	Ljusmässa	Vitaby	
12	11.00	Högmässa	Ravlunda	
19	11.00	Högmässa	Vitaby	
22	19.00	Askonsdagsm.	Ravlunda	
26	11.00	Högmässa	Ravlunda	

Ev. ändringar och kompletteringar under "Kyrkounderrättelser" i lokalpressen eller på församlingens hemsida:

www.svenskakyrkan.se/kivik

KYRKSKJUTS: Ring TAXI dagen innan körning! *Kiviks Taxi 700 98*